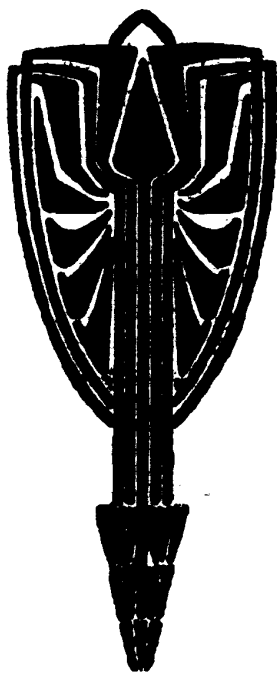

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

№ 5

M A J

1932 R.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 5

M a j

1932 r.

Warunki prenumeraty „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej“:

Rocznie	6.—	Prenumeratę przysyłać należy pod adr.: Wilno, ulica Metropolitalna Nr. 1.
kwartalnie	1.50	

SPIS RZECZY.

---

1. ORGANIZACJE STARSZYCH	1
2. ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	4
3. KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (Kobiet)	5
4. ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ	9

REDAKTOR: *KS. FRANCISZEK KAFARSKI.*

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, ul. Metropolitalna Nr. 1. Telef. Nr. 7-83

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie, Metropolitalna 1. Telef. 14-49.

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 5

M a j

1932 r.

Organizacje starszych.

Akcja Katolicka szybko i coraz intensywniej się rozwija. Garną się do niej wszyscy — starzy i młodzi, bogaci i ubodzy, ludzie nauki i prostaczkowie, mężczyźni, kobiety, młodzież, dzieci nawet. Każdy wkłada w tę pracę to, co może, na co go stać w tych warunkach, w których postawiła go Opatrzność Boża. I dobrze jest, tak właśnie i być powinno, bo to apostołowanie świeckich w każdym środowisku jest potrzebne, a na każdym, najdrobniejszym nawet odcinku życia ludzkiego dużo jest do zrobienia, a raczej do przerobienia właśnie w duchu Akcji Katolickiej, i każdy człowiek dobrej woli znajdzie poddostatkiem pracy, jeśli pracować dla sprawy Bożej zechce. Chodzi tylko o to, by pracę tę z jednej strony skoordynować, ująć w ściśle ujęte ramy organizacyjne, ale z drugiej strony trzeba je znowu podzielić między pracowników i to tak podzielić, by nie wszyscy robili to samo i tak samo lecz tak, by każdy robił coś innego, co mu najwięcej odpowiada, a z tych rozmaitych okrucich precyzyjnie wykonanych złoży się olbrzymia i doskonała całość — imponująca ogromem, bo ogarnąć powinna całokształt życia ludzkiego.

Organizacje młodzieżowe, pracujące już od lat sześciu na terenie Wileńszczyzny utorowały już sobie drogę, wyrobiły pewną metodę pracy, specjalnych trudności już z tem nie mają — wiedzą, co mają robić i jak. Ale są trudności i to dosyć znaczne z organizacjami starszych, które od paru lat dopiero powstawać zaczęły na naszym terenie i dotąd wciąż walczą o wyrobienie metody pracy, biedzą się nad wynalezieniem najodpowiedniejszego terenu do swej działalności i nie mają jeszcze wyraźnie wytkniętej drogi. Chodzi o Stowarzyszenia Mężczyzn Katolickich i Katolickie Stowarzyszenia Polek (kobiet). Im to właśnie ku rozwadze chcemy rzucić tu kilka myśli.

O co chodzi w Akcji Katolickiej? — O apostołstwo ludzi świeckich. Kto ma w niej brać udział? — Wszyscy, wszyscy wierzący i praktykujący katolicy, bez względu na wiek, stan, zawód — wszyscy mają być w szeregach, walczących o oddanie świata Chrystusowi. Chodzi więc o akcję zbiorową, pociągającą nie tysiące, ale miliony. Rzecz jasna, że tam, gdzie w grę wchodzi masy, muszą być dobrze wyrobieni przywódcy, muszą być dobrze zorganizowane i nieustannie czynne sztaby. Chodzi więc w pierwszym rzędzie o wyrobienie przywódców Akcji Katolickiej, o wy-

tworzenie sztabów. Bierzmy tu oczywiście pod uwagę teren parafji, bo tam wszak jest prowadzona ta właściwa, czynna praca. Otóż tam mamy już taki jeden sztab generalny, kierujący całą pracą katolicką w parafji, myślący o każdej najdrobniejszej rzeczy, wiedzący o wszystkim — to Zarząd Parafjalnej Akcji Katolickiej. Teraz potrzebne są jeszcze sztaby pomocnicze i mają nimi być Stowarzyszenie Mężczyzn i Stowarzyszenie Kobiet Katolickich. Ale wiemy przecież co to jest sztab — to grupka niewielka wyrobionych, uświadomionych ludzi, którzy kierują całą armją, wszystkim wydają polecenia, dzielą pracę i kroczą naprzód — przodują. A więc stąd płynie dla nas pierwszy, bardzo wyraźny wniosek — te nasze sztaby — Katolickie Stowarzyszenia Mężczyzn i Katolickie Stowarzyszenia Polek (kobiet) mają być *nieliczną grupką wyrobionych, uświadomionych po katolicku osób, które przodować będą całej parafji i ton całej pracy katolickiej nadawać będą*. Jak należy rozumieć „nieliczną”? Dosłownie, wystarczy kilkanaście, nawet kilka osób 10-15-20, wyjątkowo więcej. To ogólna wskazówka dla wszystkich bez wyjątku Stowarzyszeń już istniejących i mających jeszcze powstać.

A teraz przechodzimy do szczegółowych wskazań, odnośnie do terenu i zakresu pracy. I tu należy odróżnić Stowarzyszenia wiejskie od miejskich.

Zaczynamy od miasta i traktujemy razem Stowarzyszenie Mężczyzn i Kobiet.

Kto ma znaleźć się w szeregach tych Stowarzyszeń? — Bez względu na elitę — elitę duchową, ale i umysłową — *inteligencja katolicka*.

Praca jej rozpadałaby się na dwa działy: pierwszy — to praca dla siebie, to nieustanne pogłębianie siebie, to ciągle wspieranie się wzwyż na szczyty, przez praktyki religijne, przez zgłębianie doktryny katolickiej odnośnie do każdego odcinka życia, to trzymanie ręki na pulsie życia społecznego i wyławiania z niego zagadnień coraz to nowych, by dla siebie samych rozwiązać je po katolicku. A drugi dział — to praca dla innych, to przetwarzanie tego materiału, któryśmy nagromadzili, to wyrabianie opinii katolickiej w każdej dziedzinie życia, to kształcenie tego życia społecznego w duchu katolickim, to wchodzenie tam, gdzie wejść możemy, by wnosić wszędzie świeży, orzeźwiający powiew, płynący z kart Ewangelji.

A praktycznie? — Czekają na nas tłumy, to Akcja Katolicka ma ogarnąć wszystkich, bo potrzebne są nietylko sztaby, ale i oddziały szeregowych, które będą wykonywać pracę i przy pomocy których każdy odcinek życia zdobędziemy. A więc konkretnie? Opuszczona, błakająca się bez celu i opieki dziatwa — trzeba ją wziąć z ulicy, zaopiekować się nią, wlać w duszę dziecka umiłowanie dobra, piękna i prawdy, rozbudzić w niej drzemiące głębsze, szlachetniejsze uczucia, pokazać mu Boga i cel człowieka na ziemi, zorganizować dziatwę w odpowiednie dla niej zrzeszenie dziecięce, którego wzorów nie brak, wyrabiać z nich ludzi.

Idąca najczęściej samopas młodzież. Młodzież szkolna, wy-

deptująca godzinami całymi chodniki ulic, wałęsająca się bez celu poza szkołą. Toć przyszła inteligencja nasza, ludzie co w przyszłości zajmą odpowiedzialne stanowiska społeczne? Dlaczego nie ma w szeregach Akcji Katolickiej tych, co rok rocznie opuszczają ławy szkolne?

Czy Komitety Rodzicielskie są i czy myślą nad wyrobieniem ideowem, katolickiem młodzieży szkolnej? — Oto zadanie, jakie doniosłe. A młodzież pozaszkolna? S. M. P. pracują przeważnie same, bez pomocy starszych. Patronaty najczęściej mało się o nie troszczą. Więc zorganizować czynny Patronat, wglądać w życie i pracę młodzieży, stworzyć sekcje, objąć ich kierownictwo, bywać na zebraniach, obserwować, pogłębiać pracę młodych, wychowywać ich — to drugie zadanie. A ileż młodzieży pozaszkolnej wałęsa się poza szeregami organizacyjnymi — trzeba ją znaleźć w jej warsztacie pracy i wziąć ją w szeregi nasze, nie dać jej się marnować.

A tysiączne organizacje bractwne, gromadzące kobiety i mężczyzn, czy tam współpraca nie potrzebna? Wszak ks. Proboszcz nie poradzi, on nada kierunek, ale my mamy tam pójść i robić, wśród tych mas. Żywy Różaniec — robić zebrania Zelatorów i Zelatorek, wyrobić ich organizacyjnie i ideowo, zwoływać zebrania „Róż“, wprowadzić pracę kulturalno-oświatową szeroko pojętą. A inne organizacje kościelne, tam są wszak masy, idźmy do nich, one mają pozostać w swych organizacjach, nowych dla nich tworzyć nie trzeba, ale to, co jest trzeba uporządkować, pogłębić i rozszerzyć, wciągnąć do nich ludzi nigdzie jeszcze nie należących. Oto praca dla miejskich katolickich stowarzyszeń zarówno mężczyzn, jak i kobiet. Do pracy tej zabrać się trzeba, ma się do niej zabrać inteligencja katolicka, uskarżająca się na brak pracy. Tłumów tu nie trzeba — wystarczy garstka dobrych, wyrobionych ludzi dobrej woli.

A teraz wieś. Wiejskie Katolickie Stowarzyszenie mężczyzn czy kobiet, mają być też nieliczne, tłumy są w bractwach, tu ma być niewiele osób, ale dzielniejszych i prawdziwych katolików, a szanowanych przez wszystkich. A więc pierwszy warunek — *muszą być piśmienni*, inaczej nic nie zrobimy. Dobrze byłoby, żeby w tych Stowarzyszeniach znaleźli się przedstawiciele każdej wsi parafjalnej, no i każdej organizacji katolickiej na terenie parafji pracującej. W ten sposób zebrałoby się kilkunastu mężczyzn, kilkanaście najdzielniejszych kobiet i oni właśnie staliby się przywódcami pracy katolickiej w parafji. Z nich ma powstać czynny Patronat S. M. P. opiekujący się pracą młodzieży, oni mają się zająć organizowaniem po wsiach oddziałów, czy dziesiątek oświatowych, oni się mają znaleźć jako Zelatorzy i Zelatorki w żywym Różańcu, by i tam prowadzić pracę oświatową i społeczną, oni mają się zająć wciąganiem swoich sąsiadów starych i młodych do organizacji religijnych, oni się zajmą kolportażem prasy i wszelkimi pracami społecznymi, oni w ciągłym kontakcie ze swoim Asystentem kościelnym — ks. Proboszczem i z Zarządem Parafjalnej Akcji Katolickiej mają zorganizować całą parafję

i całą pracę katolicką wziąć w swoje ręce. Ma ich być nie dużo, ale ma to być oddział dobrze zorganizowany i czynny — tam nikt nie będzie siedział z założonemi rękami — tam mają się zgromadzić nie tylko ludzie dobrej woli, ale i ludzie pracy, to mają być sztaby parafjalne, od ich sprężystości zależy całokształt pracy.

■	ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	■

Przypomnienia:

I. W sprawie zatwierdzenia Prezesów Zarządów Par. A. K. Przypominamy, że w tych parafjach, gdzie istnieją już cztery podstawowe organizacje Akcji Katolickiej, a mianowicie: Katolickie Stowarzyszenie Polek (kobiet), Katolickie Stowarzyszenie Mężczyzn i Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Żeńskiej i Męskiej, należy przystąpić do powołania do życia Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej. W wielu parafjach już zostali zatwierdzeni Prezesi Zarządów Par. A. K., wiele jednak parafij jeszcze nie nadesłało wniosków. Przypominamy, że wniosek o zatwierdzenie Prezesa Zarządu Par. A. K. zgłasza do Archidiecezjalnego Instytutu A. K. w Wilnie pisemnie PWny Ks. Proboszcz, jako Asystent Kościelny Akcji Katolickiej na swojej parafji.

II. W sprawie nadesłania protokółów i Zebrania Organizacyjnego Zarządów Par. A. K. Przypominamy, że należy niezwłocznie nadesłać do Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie protokół I zebrania organizacyjnego Zarządu Par. A. K. To pierwsze zebranie zwołuje PWny Ks. Proboszcz jako Asystent Akcji Katolickiej na parafji; na tem zebraniu należy wręczyć Prezesowi Zarządu Par. A. K. pismo, zatwierdzające go na stanowisku Prezesa, protokół zaś winien obejmować zwłaszcza szczegółowo wykaz członków, którzy wchodzić w skład Zarządu Par. A. K. z podaniem imienia, nazwiska, wieku, stanowiska społecznego i adresu (pocztą i miejscowość) każdego członka Zarządu. *Zwracamy uwagę, iż nadesłanie protokołu z I zebrania organizacyjnego Zarządu Par. A. K. jest niezmiernie ważnym, formalno-prawnym warunkiem, gdyż na podstawie tego protokołu Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie rejestruje u siebie Zarządy Par. A. K., a każdemu Zarządowi nadsyła specjalne pismo, które ma moc prawną w stosunkach prawno-administracyjnych wobec władz państwowych.*

III. W sprawie programu i planu pracy. Nie przestaniemy nigdy zwracać uwagi na konieczność opracowania i wykonywania programu i planu pracy przez Zarządy Par. Akcji Katolickiej. Tym razem przypominamy także o tej konieczności, pamiętać bowiem należy, że nie będzie owocnej pracy, bez jasno ułożonego na terenie parafji programu i planu pracy. Jak ułożyć program i plan pracy pisaliśmy w Nr. „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej” za r. 1931 i bieżący, stamtąd też należy czerpać wskazówki.

Referat Budowy Domów Parafjalnych. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej powołał do życia przy Instytucie Referat Budowy Domów Parafjalnych. Na stanowisko kierownika referatu został zaproszony fachowiec inżynier architekt p. Wiesław Byliński. Referat urzęduje przy ul. Metropolitalnej Nr. 1 we wtorki i w czwartki od godz. 12—13, codziennie zaś p. architekt Byliński przyjmuje we własnem mieszkaniu przy ul. Mostowej 27—6, od godz. 9—12 rano. Referat już załatwił sprawę planów dla parafji Konstantynów k/Świra i Naczy.

KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (Kobiet)

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

W kwietniu powstało nowe Stowarzyszenie w Olanach (pow. Wil.-Trocki).

INSTRUKCJE ZWIĄZKU.

I. DZIAŁ ORGANIZACYJNY.

Zebrania Zarządu. Jak widać ze sprawozdań rocznych nie wszystkie Stowarzyszenia odbywają regularnie Zebrania Zarządu, a przecież to konieczne, bez tego praca w Stowarzyszeniu nie pójdzie. Trzeba więc, żeby Zarząd odbywał swoje zebrania przynajmniej raz na miesiąc przed zebraniem plenarnem, a jeszcze lepiej robić to 2 razy w miesiącu. Co robić na zebraniach, jak je odbywać pisaliśmy już w N-rze „Wiadomości Akcji Katolickiej” nie powtarzamy więc tego teraz, tylko przypominamy, że: 1) wszystkie sprawy bieżące powinny być załatwiane na zebraniach Zarządu, nie zaś na plenarnych. 2) porządek zebrań plenarnych trzeba bardzo starannie przygotowywać na zebraniach zarządowych. 3) Zarząd musi się kształcić w pracach organizacyjnych i ideowych i dlatego powinien na każdym zebraniu swoim coś przeczytać, albo opracować jakąś pogadankę, omawiającą jakąś nową kwestję z dziedziny pracy Stowarzyszenia. Na m-c maj proponujemy zastanowić się na I-szem zebraniu w jaki sposób może Kat. Stow. Polek współpracować z innymi organizacjami kobiecymi w swojej parafji, a na II — w jaki sposób stworzyć sieć organizacyjną Kat. Stow. Polek w parafji.

II. PRACA RELIGIJNO-IDEOWA.

Maj — miesiąc Maryi, Patronki naszej nadszedł. Ma on być jednym długim świętem dla naszego Stowarzyszenia, podczas którego dużo czasu nam trzeba znaleźć na serdeczną modlitwę do naszej Matki, na szerzenie czci i miłości dla Niej wśród naszych najbliższych. Więc co zrobimy? Kobieta-katoliczka ma czuwać nad duchem wiary w rodzinie, to jej najpierwszy, tak bardzo ważny obowiązek. Niechże każda z nas zatroszczy się o to, by w domu naszym znalazł się w tym miesiącu obraz, czy figurka Matki Najświętszej — umać ją, ubrać zielenią i kwiatami i czu-

wać nad tem. by wszyscy domownicy odprawiali codziennie nabożeństwo majowe. Jeśli jest Kościół na miejscu — to w kościele, a jeśli nie, to wieczorem po pracy niech się zbiorą wszyscy domownicy, i wspólnie odprawią nabożeństwo majowe, chociażby krótkie — litanja do Matki Bożej. „Pod Twoją obronę“, „Zdrowaś Maryo“ i już. A może Stowarzyszenie zorganizuje nabożeństwo majowe dla całej wsi? Można to zrobić w Ognisku, prywatnej izbie, lub też pod krzyżem, czy kapliczką, które są przecież w każdej prawie wsi — niech cała wieś weźmie udział we wspólnej modlitwie, a ożywi się duch wiary, niejeden zachwiany w wierze się umocni, niejeden, co modlić się już zapomniał, zegnije kolano — to też apostołstwo.

A w niedziele i święta, po nabożeństwie zorganizujemy wspólne czytanie „Rycerza Niepokalanej“. Ileż tam ciekawych rzeczy znajdziemy. A może i niejeden zechce to pisemko zaprenumerować? Kosztuje tylko 1 zł. 50 gr. rocznie, zamawiać można pod adresem: p. Teresin Soch, Niepokalanów, OO. Franciszkanie.

Uroczystości majowe — a jest ich dużo. Przedewszystkiem 3 maj — święto Królowej Korony Polskiej i rocznica Konstytucji. My, Katolicki-Polki, uczymy chyba ten dzień, ale jak? Rano nabożeństwo i wspólna Komunia św., a potem może zorganizujemy same, albo wspólnie z innymi organizacjami, jakąś Akademię z odpowiednim odczytem, śpiew, deklamacje, żywy obraz, może jakieś przedstawienie — wciągnąć do tego młodzież, niech starsi razem z S. M. P. uczczą ten dzień uroczysty.

A może na Zielone Święta zorganizujemy jakąś wspólną pielgrzymkę? Ostra Brama, Kalwaria, może inna jakaś miejscowość słynąca z cudownego obrazu Matki Boskiej?

A czy pamiętamy, że 26-go maja jest Boże Ciało? Całe Stowarzyszenie ma wziąć czynny udział w procesji i budowaniu ołtarzy. A czy wiemy, że w naszej parafji jest jeszcze jedna organizacja, której Patronką jest Najśw. Marya Panna? To nasze córki — Druchny z S. M. P. obchodzą one swoje święto w dniu 29 maja. Musimy przecież wziąć udział w tem święcie i dopomóc im w jego organizowaniu, bo przecież organizacje Akcji Katolickiej wspólnie pracują i dopomagają sobie wzajemnie.

Żywy Różaniec — czy wszystkie należymy do niego? A może w maju postaramy się zorganizować chociaż jedną więcej „Różę“? A czy Zelatorki należą do Katolickiego Stowarzyszenia Polek? Czy odbywają się chociaż raz miesiącu zebrania Zelatorek z pogadankami? A czy Zelatorki zwołują zebrania swoich „Róż“. Trzeba koniecznie to robić i na zebraniach czytać wspólnie pisemka i omawiać różne potrzeby i biedy swoje, a może i rada się znajdzie.

Miejskie Stowarzyszenia. W N-rze 4 „Wiadomości Akcji Katolickiej“ podaliśmy materiał do zebrania i referatów dla naszych Stowarzyszeń miejskich. Dziś chcemy rzucić jeszcze trochę światła na ich pracę, by uniknąć nieporozumień, które często zachodzą.

Kto ma należeć do Katolickiego Stowarzyszenia Polek w większem mieście, lub małym miasteczku? — Elita umysłowa

i duchowa — inteligencja. Te Stowarzyszenia nie potrzebują być liczne 10—20 pań wystarczy najzupełniej, jeśli więcej chętnych do pracy się nie znajdzie. I co robić? Z jednej strony na swoich zebraniach zapoznać się z nauką katolicką przez studjowanie encyklik i zapoznawanie się z Akcją Katolicką, a z drugiej strony, i to ma być istotna nasza praca, współdziałanie z parafjalnymi organizacjami kobiecymi, gdzie się gromadzą szersze masy potrzebujące pomocy w pracy.

A więc pierwsze to S. M. P. żeńskiej — są najczęściej, bez opieki. Trzeba zorganizować Patronat, ale Patronat czynny, nie papierowy. W S. M. P. są, a jeśli niema, to trzeba je zorganizować, sekcje — niech każda z Pań obejmie opiekę nad jedną sekcją, roboty będzie niedużo, ale będzie ona systematyczna i przyniesie prawdziwą korzyść Młodzieży.

A drugie, to organizacje religijne, bractwne, gromadzące setki, czasami tysiące kobiet z ludu, które przecież są już zorganizowane, trzeba tylko chcieć popracować tam trochę. Na pierwszy plan wysuwa się tu Żywy Różaniec, którego ustrój organizacyjny ogromnie pracę ułatwia. Niech każda z Pań weźmie pod swoją opiekę jakąś małą część, a złoży się z tego imponująca całość. A więc trzeba zaopiekować się księgowością Żywego Różańca, której wszak niema komu prowadzić. Trzeba zorganizować stałe zebrania Zelatorek, wyszkolić je organizacyjnie, wyrobić ideowo. Trzeba robić stałe zebrania „Róż“, gdzie oprócz zmiany tajemniczek możnaby wprowadzić pogadanki na najrozmaitsze tematy, wspólne czytanie, rozdawnictwo prasy. Do jakże szerokich mas można dotrzeć przez nie. Ile dobrego zrobić.

A inne organizacje jak: Apostolstwo Modlitwy, Misje, III-ci Zakon, Bractwo Matek Chrześcijańskich — ileż kobiet tam należy — trzeba się niemi zająć systematycznie.

A te co nigdzie nie należą trzeba się starać wciągnąć do organizacji religijnych, niech nie chodzą luzem — powiększać nasze szeregi.

A parafjalne stowarzyszenia dziecięce? Czyż ktoś się niemi więcej i bliżej zajmuje? Wszak ks. Proboszcza na wszystko nie stać, a któż ma podejść do dziecka, jeśli nie kobieta?

A tymczasem tyle dźwiatwy zbija bruki uliczne, uczy się żebrać, kraść, wałęsać się — przygotowuje się na przyszłych mieszkańców więzień, bo albo są to dzieci opuszczone, albo zaniedbane przez rodziców zajętych pracą. Wziąć je należy, obudzić w nich zainteresowanie czem innem, wciągnąć do odpowiedniej organizacji dziecięcej, zaopiekować się niemi, spędzić od czasu do czasu chociaż parę godzin z niemi — oto zadania jakże ważne, bo mające na celu uratowanie duszy dziecka — człowieka i uchronienie społeczeństwa od jednej więcej szkodliwej w przyszłości jednostki.

Oto szerokie pole do pracy, zabrać się do niej trzeba, najwyższy czas, by nas nie ubiegł kto inny. I pracę tę podjąć musi nasza inteligencja katolicka — członkowie Katolickiego Stowarzyszenia Polek w miastach i miasteczkach, uskarżające się, że nie wiedzą, co robić.

III. PRACA KULTURALNO-OŚWIATOWA.

Latem — mało mamy na to czasu, ale trzeba się starać koniecznie odbywać normalne zebrania plenarne, sekcyjne i oddziałowe z odpowiednimi pogadankami, a można to przecież robić niedzielami, kiedy jesteśmy wolne od pracy. No i nie zapominać o czasopiśmie, tylko dalej je sprowadzać, czytać i starać się rozpowszechniać we wsi, a zachęcać ludzi i do czytania i do prenumerowania dobrych pisemek i broszur. Trzeba postarać się postawić przed kościołem duży stół i w każdą niedzielę rozkładać na nim rozmaite pisemka, żeby ludzie wychodząc z kościoła mogli je obejrzeć, a może niejeden zaciekawia się i kupi — i to korzyść.

IV. PRACA SPOŁECZNO-CHARYTATYWNA.

Żłóbkiienne jakże są potrzebne we wsiach i miastach. Matka idzie do pracy na cały dzień, dziatwa zostaje sama, bez opieki żadnej, stąd często zdarzają się rozmaite nieszczęścia, bo albo dziecko się skaleczy, albo robi jakąś szkodę w domu. Trzeba się starać zapobiec złemu zawczasu. Niech Stowarzyszenie omówi tę sprawę na zebraniu plenarnem — może dałoby się zorganizować „żłobek dziecinny“ dla dziatwy. Poszukać jakiejś starszej kobiety, a może jest we wsi osoba ułomna, niezdolna do pracy. poprosić ją, by za utrzymanie, albo za niewielką opłatę, lub też pomoc w pracy zajęła się dziećmi w czasie pracy matek. Zebrać je razem w jakiejś izbie, albo gdzieś na łące i niech się razem bawią pod okiem opiekunki — i dziecku nic się złego nie stanie i matka spokojnie będzie pracować, wiedząc, że małeństwo ma opiekę. To taka mała, a ważna rzecz. Postarajmy się to przeprowadzić, napewno żałować nie będziemy.

Kasypołogowe. Bardzo często kobiety są pozbawione pomocy lekarskiej z powodu braku odpowiednich środków pieniężnych. A może Stowarzyszenie pomyślałoby o zorganizowaniu kasy połogowej, która za niewielką składkę miesięczną, mogłaby udzielać zapomóg pieniężnych na opłacenie lekarza swoim członkom. A może dałoby się też pomyśleć o zapomogach na zrobienie skromnej chociażby wyprawki dla niemowlęcia. A czy pamiętamy o odwiedzaniu chorych po położu, żeby je zastąpić w pracy gospodarskiej i dać im możliwość należytego przyjscia do zdrowia?

Sekcja obyczajowa. Czy nie znajdzie się w naszym Stowarzyszeniu kilka osób, któreby zawiązały sekcję obyczajową? A co robić? Ot narazie zająć się wyszukiwaniem osób, które stronią od Kościoła i praktyk religijnych, zaopiekować się nimi i postarać się nawrócić je, zachęcić do modlitwy, sakramentów świętych, podsunąć jakieś pisemko, czy broszurkę — toż to apostołstwo świeckich, Akcja Katolicka.

A jak tam jest przed kościołem w niedzielę i święta? Często się zdarza, że w Kościele nabożeństwo, a przed kościołem żarty, śmiechy, rozmowy, palenie papierosów.

Trzeba tam się zająć i uporządkować.

V. PRACA GOSPODARCZO-ROLNICZA.

Ogródki. Każda gospodyni niewątpliwie uporządkowała już całe swoje obejście, ale czas pomyśleć o ogródku przed domem — bo musi być przecież nie tylko czysto, ale i ładnie, a zieleń, kwiaty najlepiej ozdobią nasz dom.

A ogródkę warzywną? Czy zapoznałyśmy się z broszurą o ogródkach warzywnych, żeby je w tym roku wzorowo już urządzić. Trzeba nam się koniecznie uczyć gospodarstwa, to i korzyści będą większe, a koszt nieduży, bo broszura kosztuje tylko 30 gr.

Wzorowa gospodyni musi się zapoznać z mleczarstwem, musi pomyśleć już teraz jak zaopatrzyć spiżarnię w rozmaite zapasy zimowe i dlatego powinna zaznajomić się z robieniem przetworów owocowych.

A czy pomyślałyśmy o tem, że przyroda się ożywia i że można się zająć zbieraniem i suszeniem ziół lekarskich i dla siebie i na sprzedaż.

W tym celu polecamy następujące książki:

1. Kobieta — p. Borel 1 zł. 50 gr.
2. Mleczarstwo w małym gospodarstwie — p. Rodziejewskiego 1 zł. 50 gr.
3. Popularny podręcznik gospodarstwa mlecznego — p. Kałantera 1 zł.
4. Podręcznik przerobu owoców i warzyw — p. Meringa 6 zł. 50 gr.
5. Przetwory owocowe — p. Meringa 2 zł. 80 gr.
6. Przetwory warzywne i grzybowe — p. Meringa 2 zł. 80 gr.
7. Ważniejsze rośliny lekarskie — 4 zł.
8. Kuracja roślinna, opis ziół leczniczych — p. Leonard de Verdman Jacques 4 zł. 50 gr.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

Zjazdy Delegowanych. W miesiącu kwietniu odbyły się doroczne Zjazdy Delegowanych S. M. P. męskiej i żeńskiej.

W dniu 8 kwietnia odbył się Zjazd Delegowanych S. M. P. żeńskich. W dniu zaś 10 kwietnia odbył się Zjazd S. M. P. męskich.

Oba Zjazdy zostały mimo obecnych bardzo ciężkich warunków materialnych bardzo licznie obsłane przez Stowarzyszenia. Na Zjeździe Delegowanych S. M. P. żeńskich było reprezentowanych 107 Stowarzyszeń. Zaś na Zjazd S. M. P. męskich 139 Stowarzyszeń przysłało swoich delegatów.

Oba Zjazdy odbyły się w Sali V w gmachu Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.

Obydwa Zjazdy zaszczycił swą obecnością Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Metropolita Wileński Romuald Jałbrzykowski,

który w przemówieniach zachęcał młodzież do dalszej wytrwałej pracy dla dobra Kościoła Katolickiego i Państwa Polskiego.

W imieniu Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej powitał Zjazd Prezes Arch. Inst. A. K. p. Dyr. Stanisław Białas. Sprawozdanie z działalności Związku złożył Sekretarz Generalny Związku Młodzieży Polskiej Ksiądz Bolesław Maciejowski wykazując w roku sprawozdawczym dalszy wzrost ilości członków S. M. P. o 3232 młodzieży. Podczas gdy w roku 1930 w szeregach S. M. P. pracowało 6125 członków w dniu 31 grudnia 1931 roku liczba członków osiągnęła cyfrę 9357 osób.

Program pracy Związku na rok 1932 r. referował Zastępca Sekretarza Generalnego Związku p. Kazimierz Jędrychowski.

W wyniku obrad delegowani S. M. P. uchwalili następujące rezolucje:

Rezolucja w sprawie pogłębienia pracy religijnej.

VII Zjazd Delegowanych S. M. P., jako organizacja katolicka przywiązując w pierwszym rzędzie wagę do wychowania religijnego, wzywa wszystkie S. M. P. do pogłębienia pracy religijnej przez organizowanie kwartalnych Komunii Św., przez zorganizowanie w łonie Stowarzyszenia kółek religijnych, jak eucharystycznych, misyjnych, marjańskich i innych oraz przez branie czynnego udziału w życiu liturgicznym Kościoła.

Rezolucja w sprawie pogłębienia idei Akcji Katolickiej wśród członków S. M. P.

VII Zjazd Delegowanych S. M. P., wyrażając gorące słowa podzięków Dostojnemu Episkopatowi Polskiemu za uznanie i przyjęcie Stowarzyszeń w poczet organizacji Akcji Katolickiej — stwierdza i składa przyrzeczenie, że S. M. P. stoją i stać będą zawsze wiernie przy zasadach Kościoła katolickiego, zasad tych bronić będą i pod kierownictwem hierarchji kościelnej pracę swoją skierują w celu odrodzenia prawdziwego życia katolickiego w rodzinie jak i społeczeństwie — przede wszystkim przez pogłębienie życia religijnego wśród swoich członków, przez żywy udział w życiu Kościoła, przez kolportaż katolickich książek i pism, oraz przez ścisłą współpracę z Parafjalnym Zarządem Akcji Katolickiej.

Rezolucja w sprawie wychowania obywatelskiego członków S. M. P

VII Zjazd Delegowanych S. M. P. stwierdzając dotychczasowe dodatnie wyniki pracy w dziedzinie wychowania obywatelskiego w Stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej oraz biorąc pod uwagę wielkie znaczenie, jakie mają S. M. P. szczególnie w dziedzinie wychowania obywatelskiego na terenie wschodnich rubieży naszej Rzeczypospolitej, wzywa wszystkie S. M. P. do jeszcze bardziej wytężonej pracy przez organizowanie kursów obywatelskich, przez czytanie książek i organizowanie wykładów z tej dziedziny, przez

stałe branie udziału w uroczystościach narodowych i państwowych. Zjazd dalej stwierdza, że w S. M. P. wychowanie państwowe było i jest, a jest ono oparte na trwałych, odwiecznych podstawach wiary świętej Rzymsko-Katolickiej i jako takie wychowanie daje rękojmię pewną, że członkowie S. M. P. będą dobrymi obywatelami państwa oraz światłymi, czynnymi i dzielnymi członkami społeczeństwa.

Rezolucja w sprawie pogłębienia pracy oświatowej.

VII Zjazd Delegowanych S. M. P. doceniając olbrzymie znaczenie oświaty wśród młodzieży pozaszkolnej oraz, zważając na dotkliwą bolączkę tak zwanego analfabetyzmu powrotnego — wzywa wszystkie S. M. P. do pogłębienia pracy oświatowej przez należyte zorganizowanie „Ogniska“, przez zorganizowanie w „Ognisku“ czytelnicy, przez tworzenie kółek i kursów oświatowych, przez możliwe powiększanie bibliotek i odpowiednie krzewienie czytelnictwa wśród członków, przez samodzielne opracowywanie referatów wreszcie przez obowiązkowy udział w ankietach Zjednoczenia Młodzieży Polskiej i Związku.

Rezolucja w sprawie akcji przeciwalkoholowej.

VII Zjazd Delegowanych S. M. P. stwierdzając, jak okropne spustoszenie sieje wśród naszego społeczeństwa alkoholizm — wzywa wszystkie S. M. P. do zakładania kółek abstynenckich — oraz wszystkie druchny i wszystkich druhów do zypisywania się do tych kółek i do krzewienia idei abstynenckiej wśród swoich rodzin, znajomych i krewnych dla dobra Kościoła, Państwa i całego społeczeństwa.

Rezolucja w sprawie ustosunkowania się S. M. P. do dzisiejszej nędzy.

Wobec tego, iż trwający obecnie kryzys gospodarczy i bezrobocie spowodowały znaczny wzrost nędzy, tak, że wiele osób w miastach i wsiach znajduje się często bez środków do życia. VII Zjazd Delegowanych S. M. P. Związku Wileńskiego wzywa wszystkie S. M. P., aby w myśl wzniosłych zasad miłosierdzia chrześcijańskiego, przyczyniły się do niesienia pomocy nieszczęśliwym naszym braciom przez czynny udział w Parafjalnych Wydziałach „Caritas“, tam zaś, gdzie te Wydziały jeszcze nie są zorganizowane, aby Zarządy S. M. P. w porozumieniu z Patronatami organizowały samorządnie akcję pomocy dla najbiedniejszych, mając w szczególności na uwadze członków swoich S. M. P.

Rezolucja w sprawie akcji Przysposobienia Rolniczego.

VII Zjazd Delegowanych S. M. P. doceniając ciężki stan gospodarczy w kraju i w zrozumieniu, że podniesienie kultury rolnej na wyższy poziom w gospodarstwach rolnych spowoduje dobrobyt w poszczególnych rodzinach i w kraju, skieruje cały swój wysiłek na powszechne nauczanie rolnictwa oraz na krzewienie zamiłowania do przysposobienia rolniczego wśród najszerzych warstw naszej wielkiej rodziny Młodzieży Stowarzyszonej.

Równocześnie Zjazd stwierdzając z zadowoleniem — ustawicznie przodującą rolę S.M.P. w akcji P. R. przez stałe zwiększanie się szeregów młodzieży biorącej udział w akcji P. R. i pogłębianie samej pracy z roku na rok, postanawia, że w roku bieżącym Młodzież Stowarzyszona, a szczególnie Zarządy, przodowniczk i przodownicy — tem większy skierują wysiłek na doprowadzenie do końca pracy konkursowej przez wszystkie bezwzględnie zespoły konkursowe. Postanawiamy pod rygorem organizacyjnym, że żaden zgłoszony zespół, ani też uczestnik zgłoszonego zespołu nie ubędzie z szeregów młodzieży, biorącej udział w akcji konkursowej. Ponadto potwierdzamy, że podstawową pracą w konkursach rolniczych prowadzonych przez S. M. P. jest praca w konkursach przy uprawie kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej“.

Rezolucja w sprawie akcji P. W. i W. F.

VII Zjazd delegowanych Stow. Młodz. Pol., zdając sobie dokładnie sprawę z ważności P. W. i W. F. w całokształcie wychowania obywatela oraz z korzyści, jakie przynosi państwu P. W. i W. F., szczególnie tu na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej Polskiej, nie zważając na spotęgowane sposoby tamowania tej dziedziny pracy w S. M. P. przez najrozmaitsze czynniki, idąc po myśli by w pracy dla zapewnienia bezpieczeństwa granic naszego Państwa wszystkie S. M. P. stanęły w pierwszych szeregach Jego obrońców postanawia dążyć wszelkimi siłami do ogarnięcia tą ideą jak najszerszych warstw obywateli. Dalej VII Zjazd Delegowanych S. M. P. postanawia, by przy każdym S. M. P. powstało kółko W. F. i, by własnymi środkami S. M. P. dążyły do krzewienia idei W. F.

Rezolucja w sprawie przeszkód stawianych przez rozmaite czynniki rozwojowi i pracy S. M. P.

Wobec tego, iż zwłaszcza w ostatnich czasach niektóre osoby i organizacje starają się przeszkodzić rozwojowi pracy Stowarzyszeń Młodzieży, VII Zjazd Delegowanych S. M. P. Związku Wileńskiego *wzywa* wszystkich członków wielotysięcznej naszej organizacji do:

1. *Zachowania równowagi ducha i spokoju.*
2. *Do natychmiastowego zawiadomienia Związku o każdym wypadku trudności lub zwalczania, Zarząd zaś Związku do natychmiastowego zareagowania wobec odnośnych czynników.*
3. *Do wytrwałej, energicznej, duchem entuzjazmu owianej pracy, unikając wszelkich nieporozumień i zatargów i jakichkolwiek walk z czynnikami, utrudniającymi nam pracę, lub też nas zwalczającymi. W związku z tem VII Zjazd Delegowanych wzywa wszystkie S. M. P. do systematycznego pogłębiania ideologii S. M. P. jako organizacji Akcji Katolickiej, zwłaszcza na odcinku wychowania religijno-społecznego, do pracy i wyrobienia w swoich członkach ducha*

obywatelskiej służby dla Kościoła Katolickiego i Państwa Polskiego, albowiem w zasadzie utrudnianie pracy S.M.P. lub zwalczanie naszej organizacji jest wynikiem ścierania się dwóch poglądów na świat chrześcijańskiego i niechrześcijańskiego. VII Zjazd Delegowanych S. M. P. stwierdza, iż dotychczasowe trudności stawiane naszej pracy, nie tylko nie osłabiły w czemkolwiek naszej organizacji, lecz odwrotnie, przyczyniły się do większego jej zwarcia, wzrostu i sprężystości — dlatego też VII Zjazd Delegowanych S.M.P. oświadcza, że członkowie S.M.P. posiadają niezłomną wolę łamania wszelkich przeszkód i wszelkich trudności. „Gdy z nami Bóg, przeciw nam któż, On jest Najwyższą Siłą“!

Po każdej rezolucji odbyła się dyskusja — zebrane delegatki i zebrani delegaci rezolucje poszczególne przyjęli jednogłośnie.

II. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

I. Zaopatrzenie zespołów S.M.P. w materiały konkursowe.

a) Nasiona konkursowe dla zespołów S. M. P. na terenie powiatów Wileńsko-Trockiego, Lidzkiego, Grodzieńskiego i Wołkowyskiego — zostały wysłane przez Związek Młodz. Polskiej.

Natomiast — zespoły konkursowe S. M. P. na terenie innych powiatów Związku, jak: Oszmiański, Święciański, Brasławski, Dziśnieński, Wilejski, Mołodeczański, Białostocki, Sokółski, Szczuczynski i częściowo wołożyński pozostaną zaopatrzone w nasiona konkursowe przez powiatowe komitety p. r. za pośrednictwem powiatowych instruktorów S. M. P. i agronomów organizacji rolniczych.

b) Nasiona kukurydzy do zgłoszonych do pracy zespołów konkursowych dostarczy Związek Młodzieży Polskiej w dniach najbliższych.

c) Zespoły konkursowe, które przystąpiły do konkursów uprawy ziemniaków, winny poczynić starania do otrzymania ziemniaków na miejscu lub ze źródeł najdogodniejszych pod względem nabycia. Do konkursów przyjęte są dwie odmiany ziemniaków, a mianowicie: „Wohltmany“ do bardziej ciężkich gruntów i „Deodara“ na glebach lekkich.

Rozsyłanie ziemniaków do zespołów przez Związek, podniosłoby w znacznym stopniu koszt ziemniaków.

d) Materiały do Konkursów hodowlanych należy dążyć do nabycia również ze źródeł miejscowych, względnie blisko położonych, dla uniknięcia kosztów przesyłki. Jednakże w każdym poszczególnym wypadku należy zwracać się do powiatowego instruktora S. M. P. oraz do powiatowego Komitetu p. r. i do Związku Młodzieży Polskiej — jeżeli tego zaistnieje potrzeba.

III. DZIAŁ W. F.

W miesiącu lutym dziesięciu druhow z S.M.P. w Świrze uczestniczyło w kursie narciarskim zorganizowanym przez władze wojskowe. Z pośród wszystkich uczestników 4 druhow ukończyło kurs z wynikiem bardzo dobrym 6 zaś z wynikiem dobrym.

W niedzielę, dnia 17 kwietnia w Wilnie odbył się I-szy wiosenny bieg na przełaj na dystansie 4.500 metr. W biegu tym startowali: dh. Błażewicz Jan, S.M.P. im. św. Alojzego, dh. Jasiunas Adam, dh. Biełun Mikołaj z S. M. P. im. Wł. Syrokomli. Wszyscy wyżej wymienieni druhowie bieg ukończyli przychodząc do mety w dobrej formie, najlepiej odznaczył się dh. Błażewicz, który zajął VII miejsce w czołowej grupie zawodników, mistrzów niejednokrotnych Wilna w biegach na przełaj.

Dobre S.M.P. w czyn wprowadzi każdą rezolucję VII Zjazdu Delegowanych.

INSTRUKCJE ZWIĄZKU.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

Święto Druchen. Jeszcze raz przypominamy wszystkim S.M.P. żeńskim o Święcie Druchen przypadającym w tym roku w dniu 29 maja.

Nie powinno być ani jednego S.M.P. żeńskiego, któreby nie urządziło „Święta Druchen“. Program został podany w numerze kwietniowym „Wiadomości Akcji Katolickiej“.

Poza temi materiałami, które już zostały podane do waszej wiadomości, należy przy organizowaniu „Święta Druchen“ wykorzystać Nr. 4 „Kierownika“ i Nr. 5 „Młodej Polki“, są one specjalnie poświęcone propagandzie „Święta Druchen“. *A więc Druchenki do pracy!* „Święto Druchen“ musi być potężną manifestacją wielotysięcznej rzeszy młodzieży S. M. P. Musimy pokazać starszemu społeczeństwu, że młodzież katolicka z pełnem zrozumieniem i wolą zwycięstwa dąży do hasła wypisanego na swoich sztandarach: **Do wyższych rzeczy jestem stworzony.**

Zwiększyć szeregi!! Sprawozdania roczne za rok 1931 wykazują, iż w szeregach S. M. P. pracuje już ponad 9.000 członków. To nie wszystko. Na tej liczbie nie możemy poprzestać. Druchny i Druhowie musimy w dalszym ciągu dążyć do powiększenia naszych szeregów. W S.M. P. musi się znaleźć cała młodzież katolicka naszej diecezji. Każdy chłopiec, każda panienka, którzy chcą dążyć do rzeczy lepszych, do wyrobienia siebie, do większej oświaty musi przyjść do nas.

Druchny i Druhowie! Zbliża się koniec roku szkolnego. Młodzież zacznie opuszczać mury szkolne po ukończeniu nauk. Musicie w tym okresie rozwinąć działalność propagandowo-werbunkową. Niech wszyscy Ci, którzy kończą w tym roku szkołę powszechną przyjdą do nas, aby rozszerzać i pogłębiać tę wiedzę, którą dała im szkoła, aby prowadzić pracę wychowania samego siebie na mocnego i dobrego człowieka, „dzielного członka społeczeństwa, przejętego duchem katolickim i polskim“.

Druchny i Druhowie! Ułatwieniem w pracy werbowania nowych członków mogą być broszurki: „Wstąp do S. M. P.“ — dla dziewcząt i „Chodź do nas“ — dla chłopców, Broszurki te opisujące ideologję, pracę i życie S. M. P. będą najlepszym agitatorem. Broszurki te posiada Składnica Związku. Cena jednej broszurki 10 groszy.

Zloty. W roku bieżącym Związek Młodzieży Polskiej rozpoczyna organizowanie zlotów powiatowych i lokalnych S. M. P. Ma to na celu rozbudzić większe współzycie pomiędzy Stowarzyszeniami z różnych, blisko siebie położonych S. M. P.

Związek Młodzieży Polskiej wzywa Stowarzyszenia do udziału w tych zlotach. Organizacja zlotów lokalnych (o ile któreś Stowarzyszenie będzie chciało taki zlot urządzić) powinna być bardzo dobrze przygotowana i urządzona wyłącznie w porozumieniu ze swoim instruktorem powiatowym. Tam zaś, gdzie instruktora niema, należy się porozumieć ze Związkiem M. P. w Wilnie. Bliższe szczegóły co do organizacji tych zlotów ukażą się w następnym numerze „Wiadomości A. K.“.

Wycieczki. Nadchodzi lato, okres, gdy najłatwiej i najprzyjemniej jest spędzić czas pośród przyrody, tej wielkiej nauczycielki piękna. Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej winny ten okres wykorzystać w całej pełni przez urządzanie wycieczek. Aby jednak taka wycieczka przyniosła korzyść jej uczestnikom, należy ją uprzednio dobrze przygotować.

W tym celu należy:

- 1-mo. Przygotować aktualną pogadankę, (którą należy wygłosić po przybyciu na miejsce wycieczki);
- 2-do. Zgóry przygotować i ułożyć gry i zabawy ruchowe na świeżem powietrzu;
- 3-tio. Z góry przygotować inne urozmaicenia w postaci nadających się na wycieczkę deklamacyj (nprz. wyjątek z „Pana Tadeusza“ „o matecznikach“, lub o pięknie naszej przyrody).

Opracowanie ścisłego programu każdej wycieczki spada oczywiście na barki Zarządu, a więc Zarządy S. M. P. do pracy!

Konkurs obowiązkowości. Przypominamy, iż 31 maja upływa ostateczny termin zgłoszeń do konkursu obowiązkowości. Stowarzyszenia, które do tego terminu zgłoszeń nie nadeszły nie będą mogły wziąć udziału w konkursie, a tem samem nie będą mogły być zaliczone do wzorowych S. M. P.

Ankiety Związku. W roku bieżącym Związek przystępuje do rozpisania do Stowarzyszeń ankiet na najrozmaitsze tematy. Na pierwszy ogień pójdzie ankietą „Jak zaradzić nędzy“.

Sprawy kółek abstynenckich. Związek Mł. P. w Wilnie poleca Zarządom tych S. M. P., w których już są zorganizowane Kółka abstynenckie, nadesłanie w terminie do dnia 15 czerwca r. b. imiennych list członków kółek abstynenckich.

II. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

Odprawy dla uczestników p. r.

I. Zarządy Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, przodowniczk i przodownicy, czy zwołaliście chociażby jedną odprawę Młodzieży, należącej do konkursów rolniczych w waszem Stowarzyszeniu, jak to zalecał Związek Młodz. Pol. w „Dziale przysposobienia rolniczego“ podanego na str. 20, ustęp 3 „Wiadomości“ — za miesiąc kwiecień rb.? Jeżeli tego nie uczyniliście wcale, lub też uczyniliście nie zbyt dokładnie, — zróbcie to natychmiast, nie czekając plenarnego zebrania Stowarzyszenia, lecz zwołajcie Młodzież na specjalną odprawę w sprawach dotyczących, przysposobienia rolniczego.

Na odprawie należy:

1. Sprawdzić, czy wszyscy uczestnicy konkursów rolniczych mają przygotowane półka konkursowe? mając na względzie, że do tego czasu bezwzględnie muszą być półka należycie przygotowanie do wszystkich tematów konkursowych;

2) Czy wszyscy uczestnicy konkursów zaopatrzone są w materiały konkursowe: nasiona, dzienniczki, broszurki, materiały do konkursów hodowlanych i t. p.;

3) Czy wszyscy uczestnicy posiadają dostateczną znajomość tematów konkursowych, do prowadzenia których stanęli w zespołach konkursowych, czy potrafią zapoczątkować należycie pracę w konkursach?

Powyższe sprawy winny być tematem na odprawie uczestników, zespołów konkursowych.

Przytem może się zdarzyć, że ktoś nie przygotował jeszcze półka konkursowego; ktoś nie posiada materiałów konkursowych; a już niewątpliwie dla wszystkich bez wyjątku przyda się pogadanka o stronie organizacyjnej, technicznej i fachowej w konkursach rolniczych.

Przy odwiedzaniu Stowarzyszeń, powszechnie daje się słyszeć narzekanie na niedostateczne udzielanie się bądź to agromomów z organizacji rolniczych, bądź też przedstawicieli Związku Młodzieży Polskiej w przeprowadzeniu kursów p. r.

Również powszechnie daje się zauważyć brak potrzebnych wiadomości fachowych do należytego prowadzenia pracy w konkursach rolniczych.

By zaradzić złemu — musimy w pracy przysposobienia rolniczego trzymać się tej zasady, na jakiej oparta jest cała praca organizacyjna S. M. P., mianowicie: pracować rzetelnie — pracować samodzielnie.

Albowiem agronomowie organizacji rolniczych mogą być przeciążeni pracą i niedostatecznie poświęcą uwagi pracy w zespołach konkursowych S. M. P.; agronomowie organizacji rolniczych mogą z tych lub innych względów osobistych zlekceważyć pracę w zespołach konkursowych S. M. P. Jak w pierwszym tak i drugim wypadku, a takie wypadki były, są i będą, -- sprawa konkursów rolniczych w S. M. P. ucierpi, gdy Stowarzyszenia nie potrafią same sobie dać rady.

Jest to rzecz pierwszorzędnej wagi jak w stosunku do przedstawicieli organizacji rolniczych, tak również i w stosunku do przedstawicieli Związku Młodzieży Polskiej, których jest mało wogóle, a fachowców rolników w szczególności. Nie mogą oni często dotrzeć do S. M. P., pouczyć, pobudzić do pracy, dopomódz.

Z tego też względu należy dążyć do zaradzenia sobie samym.

Kontrola prac uczestników p. r.

II. Zarządy, przodowniczki i przodownicy na odprawach organizacyjnych dla uczestników zespołów konkursowych omówią teoretycznie wszelkie sprawy dotyczące pracy w konkursach rolniczych. Wślad za tem należy przeprowadzić ścisłą kontrolę pracy każdego uczestnika zespołu konkursowego na miejscu, co znaczy, że należy rozpocząć lustrację pól konkursowych.

Lustracja pól konkursowych w danym okresie będzie miała na celu stwierdzenie:

- 1) czy półko należycie wymierzone;
- 2) czy półko opalikowane;
- 3) czy półko uprawiane;
- 4) czy półko zasiane i czy należycie zasiane.

Rychło po dokonaniu tej pierwszej, niejako wstępnej lustracji, należy dokonywać lustracji pól względnie wychowu zwierząt domowych, które będą miały na celu dopilnować, pobudzić, zachęcić i nauczyć uczestników zespołów konkursowych do należytego prowadzenia pracy i odpowiedniej pielęgnacji roślin na półkach konkursowych lub też innych tematów konkursowych. Przy lustracjach należy zwrócić szczególniejszą uwagę na:

- 1) sumienne niszczenie chwastów na półkach konkursowych;
- 2) przerywkę buraków, marchwi;
- 3) współchnienie gleby między rzędami;
- 4) konieczność okopywania (obsypywania) ziemniaków, kapusty, kukurydzy;
- 5) podlewanie roślin gnojówką (tylko tą prawdziwą gnojówką co wycieka z chlewów po uprzednim rozcieńczeniu z wodą);
- 6) ustawienie tabliczek konkursowych na półkach — w miejscu najbardziej odpowiednim;
- 7) prowadzenie dzienników konkursowych;
- 8) Czytanie broszurek konkursowych z takim skutkiem, aby każdy uczestnik zespołu konkursowego był w stanie — w każdych okolicznościach wytłumaczyć innym — w jakim celu i w jaki sposób prowadził pracę w konkursach rolniczych.

Lustracja pól konkursowych ma pierwszorzędne znaczenie dla należytego wykonania całej pracy konkursowej; im częściej będą dokonywane lustracje, tem większa będzie gwarancja dobrego wykonania pracy, — szczególnie, jeżeli przy lustracjach będzie obecny ktoś z patronatu, lub też zaproszony rolnik-fachowiec, w charakterze rzeczoznawcy.

Samokształcenie się w p. r.

III. Związek Mł. Polskiej za najgłówniejsze zadanie w konkursach rolniczych i w pracy przysposobienia rolniczego w ogóle stawia *samokształcenie się Młodzieży w przysposobieniu rolniczem*.

Dla ułatwienia tego zadania Związek rozsyła do każdego S. M. P., w pierwszym rzędzie do tych, które biorą udział w konkursach rolniczych, komplet broszurek, dotyczących tematów konkursowych, stosowanych w pracy w roku bieżącym na terenie Związku.

Koszt każdej z tych broszurek wynosi 30 groszy. Narazie Związek wysyła jeden komplet dla stowarzyszenia, który winien być zaliczony do biblioteki Stowarzyszeniowej z tem jednak, że broszurki te powinny być czytane, dyskutowane, treść i znaczenie przeczytanego opowiadania na zebraniach plenarnych, a ponadto dokładnie przeczytana treść ich przez każdego poszczególnego uczestnika konkursu.

Związek Mł. Pol. zaznacza, że każde bez wyjątku S. M. P. winno zaopatrzyć się w taki komplet broszurek konkursowych, co znaczy, że żadne S. M. P. nie może uchylić się od nabycia broszurek, które Związek dostarczy — bądź bezpośrednio przesyłką pocztową, bądź też przez powiatowych instruktorów S. M. P.

Regulować długi za nasiona i broszurki.

IV. Regulujcie należność za otrzymane ze Związku Młodzieży Polskiej nasiona, dzienniki i broszurki konkursowe. Przy przekazywaniu należności do Związku za wyżej wymienione materiały za pośrednictwem przekazu na P. K. O. lub pocztowego, jak również przy osobistym wpłaceniu bezpośrednio do Kasy Związku, należy nadmienić, że jest to należność za materiały konkursowe, co jest konieczne dla poczynienia odpowiednich odnotowań w księgach kasowych Związku.

Siew Kukurydzy.

V. Związek Mł. Pol. przypomina, że siew kukurydzy „wczesnej Bydgoskiej“ — należy skutecznie między 10 a 15 maja. Wszystkie zalecenia podane wyżej — tem w większym stopniu stosują się do pracy w prowadzeniu konkursów kukurydzianych na tej podstawie, że ten dział pracy winien być przeprowadzony wyłącznie staraniem własnem S. M. P., Patronatów i Związku Młodzieży Polskiej.

Związek Młodzieży Polskiej posiada informacje, że ponadto, zgłoszone zespoły konkursowe do uprawy kukurydzy, w wielu wypadkach w S. M. P. będzie uprawiana kukurydza „wczesna Bydgoska“ przy użyciu na ten cel nasion własnych z plon kukurydzy z roku ubiegłego.

Zamiar ten jest godzien uznania; jednakże Związek poleca nadesłać informacje: *Kto z Młodzieży stowarzyszonej i na jakim obszarze uprawia kukurydzę „wczesną Bydgoską“ w r. b. 1932?*

Przypomnijmy uchwały Zjazdów Delegowanych!

VI. Pamiętajmy uchwały powzięte na zjeździe delegowanych: Druchen — w dniu 3 i Druhów — w dniu 10 kwietnia r. bież. Wynieśliście uchwały, że „ani jeden zespół zgłoszony do konkursów rolniczych na rok bieżący i ani jeden uczestnik zgłoszonych zespołów konkursowych nie powinien ubyc z szeregów Młodzieży, prowadzącej prace w konkursach rolniczych“.

III. DZIAŁ W. F.

Troska o sport w bieżącym sezonie. — W poprzednich numerach „Wiadomości A. K.“ podawaliśmy wzmianki o tem by S.M.P. na swych terenach poczyniły przygotowania do racjonalnego uprawiania sportu w sezonie letnim, przez uporządkowanie boisk i sprzętu ćwiczebnego. S. M. P., które tych rzeczy na swych terenach jeszcze nie uregulowały, winny natychmiast postarać się o to. W sezonie letnim musimy się zająć intensywniej Wychowaniem Fizycznym. Nie możemy kroczyć na szarym końcu za innemi organizacjami. S.M.P. winny zdawać sobie sprawę z tego, że wprowadzenie ćwiczeń fizycznych uprawianych racjonalnie i systematycznie przez Druchny i Druhów podniesie ich tężyznę jak fizyczną tak też i duchową a zarazem wprowadzając karność w szeregach S.M.P. wzmocni te szeregi oraz doda bodźca do pogłębienia prac ogólnorganizacyjnych. W tym celu zalecamy, by przy każdym S. M. P. powstało *Kółko Wych. Fizycznego* (Wiadomości A.K. Nr. 3 za m-c luty) które ma za zadanie pogłębić pracę w dziale W. F. Niezależnie jednak od zorganizowania Kółek W. F. w Stowarzyszeniu Zarządy S. M. P. winny zainteresować się tym działem pracy i szczegółowo omówić i ułożyć plany prac w dziale W. F. na cały sezon letni. Jeszcze raz zaznaczamy by przy układaniu planu pracy w dziale W. F. zwrócić baczną uwagę na dobór tych rodzajów sportu, które można z łatwością przeprowadzać na terenie S.M.P. Pamiętać należy, że lepiej jest ułożyć skromniejszy program i w całości go wykonać, niżeli obszerny i zostawić go bez wykonania. W programie należy przede wszystkim zwrócić uwagę na systematyczne ćwiczenia. Ponadto troszczyć się o to, by ćwiczenia odbywały się normalnie i w warunkach sportowych na placach, zdala od ludzkich osiedli, wolnych od kurzu i w strojach sportowych dla druchen i druhów starszych oddzielnie dla młodszych także oddzielnie, gdyż podział na klasy ma duże znaczenie jak wychowawcze tak i sportowe. Wszystkie ćwiczenia winny bezwzględnie odbywać się oddzielnie w S. M. P. żeńskich i oddzielnie w S. M. P. męskich. Łączenie ćwiczeń wspólnych z punktu widzenia sportowego, jak i organizacyjnego bezwzględnie jest wzbronione, dlatego S.M.P. żeńskie winny zaprosić do przeprowadzenia ćwiczeń względnie do roztoczenia opieki nad ćwiczącymi druchniami starsze Panie czy to z Patronatu czy z innej organizacji katolickiej, czy też z miejscowego nauczycielstwa.

Zarządy S. M. P. i Sz. Patronaty również dołożą starań by zwłaszcza nad ćwiczącymi Druchnami roztoczyć w miarę możliwości opiekę lekarską, tak, by przeprowadzić badania lekarskie przynajmniej raz jeden w sezonie. Badanie lekarskie ma również ogromne znaczenie w uprawianiu ćwiczeń fizycznych, a to ze względu na częste powtarzające się wypadki u młodzieży osłabienia płuc lub serca czy też inne niedomagania. Wskazówki lekarzy przyczynią się w znacznej mierze do zastosowania dla danych osób takiego rodzaju sportu by nie był szkodliwy dla zdrowia, a odwrotnie by wzmocnił organizm i obudził wszystkie jego członki do życia, gdyż głównym i zasadniczym celem sportu jest wyrobienie zdrowego społeczeństwa w myśl hasła, że *sport to zdrowie*.

Jakie powinniśmy uprawiać sporty w S. M. P.? - Pytanie to, jakie powinniśmy uprawiać sporty w S. M. P. dość często daje się słyszeć wśród druhow lub druchen. Wprawdzie niejednokrotnie była o tem mowa czy to na łamach „Kierownika Stow.“, „Przyjaciela Młodzieży“, „Młodej Polki“ czy też naszych Wiadomości Związkowych (obecnie „Wiadomości A. K.“) lecz nie wszystkie S. M. P. widocznie dokładnie czytają wspomniane pisma, co gorsza niektóre S. M. P. wcale tych pism nie prenumerują. Dlatego też nie od rzeczy będzie, gdy jeszcze raz na to pytanie odpowiemy zwłaszcza teraz gdy rozpoczyna się sezon letni pracy sportowej. Otóż na pytanie te odpowiemy krótko, że powinniśmy uprawiać sporty wszystkich rodzaj jakie tylko są, oczywiście z zastrzeżeniem, że są ku temu warunki. Ze wszystkich rodzaj sportu powinniśmy jednak zwracać uwagę na te, które dają się łatwiej do przeprowadzenia i które dają wszechstronny rozwój ciała, a więc przede wszystkim powinny S. M. P. wprowadzić ćwiczenia lekkoatletyczne, dalej ćwiczenia gier sportowych, jak palant, siatkówka, koszykówka, hazena, zwłaszcza należy zwrócić uwagę na uprawianie palanta, gdyż palant jest bodajże najtańszym sportem nie wymaga on nadzwyczajnych sprzętów, i łatwo można go zastosowywać na wycieczkach i przy innych okolicznościach. Każde więc S. M. P. założyć winno u siebie drużynę palanta. (Przepisy do Palanta kosztują 40 groszy można je nabyć w Składnicy Związkowej). Dalej należy wprowadzać ćwiczenia gimnastyczne, pływanie (gdzie są ku temu warunki) oraz rozwijać sport strzelecki z broni małokalibrowej (flowerów) dla druhow i sport łuczniczy dla druchen. Pomijamy tu oczywiście gałęzie sportów zimowych, łatwo dających się zastosować na terenie S. M. P. jako nieaktualnych obecnie. Co do innych rodzaj sportów to w miarę możliwości, gdzie są ku temu warunki należy je stosować w S. M. P. o czem już wyżej wspominaliśmy. Zwracamy również uwagę, iż przepisy co do uprawiania wyżej podanych gałęzi sportu można zamawiać w Składnicy Związkowej.

Nowe przepisy lekkoatletyczne i gier sportowych: Polski Związek Lekkoatletyczny wydał nowe przepisy lekkoatletyczne pod nazwą Lekka atletyka wydanie czwarte z roku 1932. Przepisy te zawierają cały szereg zmian jak również zawierają regulamin Pań-

stwowej Odznaki Sportowej. Przepisy te winny się znaleźć w każdym S. M. P. które zajmuje się ćwiczeniami lekkoatletycznymi. Cena jednej książeczki wynosi trzy złote. S. M. P., które będą nabywać te przepisy w Związku otrzymają rabat 30 do 40%.

Również Polski Związek Gier Sportowych wydaje nowe przepisy siatkówki i koszykówki, które można będzie nabyć w Składnicy Związkowej, ceny tych przepisów dokładnie jeszcze nie wiemy, przepuszczalna cena będzie od 1 do 2 zł.

Zawody sportowe na terenie S. M. P. W roku bieżącym każde S. M. P. powinno na swym terenie zorganizować *wewnętrzne zawody sportowe względnie zawody z sąsiednimi Stowarzyszeniami*. Zawody takie winny się odbyć w ramach ściśle organizacyjnych, czyli że w zawodach takich winni brać udział wyłącznie druhowie lub druchny S. M. P. Wewnętrzne zawody S. M. P. winny się odbywać celem sprawdzenia poziomu wyszkolenia druhow pod względem W. F. oraz celem propagandy idei sportu na terenie S. M. P. Należy dołożyć starań by wewnętrzne zawody S. M. P. były również przeprowadzone jako próby sprawności o Państwową Odznakę Sportową. Program wewnętrznych zawodów S. M. P. winien obejmować następujące konkurencje: dla druhow powyżej 18 lat: biegi 100 mtr., 400 mtr., 1500 lub 3000 mtr., bieg rozstawny sztafeta 4×100, skoki: w dal i w wyż, rzuty: granatem, kulą dyskiem i oszczepem, zawody siatkówki, koszykówki, palanta, oraz strzelanie z broni małokalibrowej na 50 mtr.

Dla druhow od 14 do 18 lat oraz dla druchen biegi: 60 mtr. i 300 mt. skoki: w dal i w wyż, rzuty: kulą 3 kilogramową. Zawody siatkówki, palanta i hazeny, oraz strzelanie z broni małokalibrowej na 25 mtr. Powyższy program może być dowolnie zmieniony przez S. M. P. czy to przez zwiększenie konkurencyj, czy też przez zmniejszenie, zależnie od warunków.

By należyście udały się zawody jak pod względem organizacyjnym tak pod względem propagandowym należy do takich zawodów poczynić przygotowania na kilka tygodni przedtem, przede wszystkim przygotowania te będą polegać na wyćwiczeniu Druhow do tych konkurencyj jakie S. M. P. będzie przeprowadzało na zawodach. Temi sprawami winni się zająć Druhowie Naczelnicy i Druchny Naczelniczki. Dalej należy poczynić przygotowania nad zdobyciem nagród jak również zaproszeniem osób fachowych do sędziowania na zawodach oraz o ile to będą zawody połączone kilku S.M.P. to nawiązać kontakt z temi S.M.P. a organizatorzy winni pomyśleć by dla druhow i druchen przybyłych zorganizować noclegi i herbatę na miejscu. Pożądaną rzeczą byłoby by S. M. P. organizujące zawody zorganizowały wieczornice na których odbyłoby się uroczyste rozdanie nagród.

W celu usprawnienia organizacji takich zawodów należy założyć komitet organizacyjny zawodów S. M. P. Do komitetu takiego należy zaprosić osoby ze starszego społeczeństwa, przedstawicieli Patronatu, Parafjalnego Zarządu Akcji Kat. oraz przedstawicieli wojskowości czy to K. O. P. czy też z Kadry Instruktorskiej P. W. lub stacjonującego w pobliżu pułku. Komitet taki

miałby za zadanie dopomóc w zdobyciu nagród, oraz nad ustaleniem programu i przeprowadzeniem wspomnianych zawodów pod względem fachowym przez sędziowanie w czasie samych zawodów. Zwracamy również uwagę by organizując zawody sportowe S. M. P. nie odbiegały od naszych zasad i rozpoczęły te zawody wspólnem nabożeństwem. Również należy uważać przy organizowaniu takich zawodów by program ich był wykonalny w ciągu jednego dnia, co ułatwi w znacznej mierze wzięcie udziału dla większości druhow i druchen jak i dla szerszej publiczności, która będzie się interesowała temi zawodami.

Wszystkie S. M. P. winny nadesłać powiadomienie do Związku w jakim czasie mają zamiar przeprowadzić takie zawody. Jak również należy nadesłać do Związku najpóźniej dwa tygodnie po odbyciu zawodów szczegółowe sprawozdanie z przebiegu zorganizowanych zawodów.

Powiatowe święta W.F. i P.W. W roku bieżącym mają być zorganizowane Powiatowe Święta W.F. i P.W. W niektórych miejscowościach święta takie odbędą się już w maju. Dlatego też polecamy wszystkim S. M. P. nawiązać kontakt z Powiatowym Komendantem W. F. i P. W. (który zazwyczaj mieści się przy Starostwie) w celu zapoznania się z terminem i programem tego święta, oraz rozpocząć należyte przygotowania do jaknajliczniejszego udziału Druhow i Druchen w wspomnianem święcie. W tym celu należy również zwrócić się do swego Druha instruktora względnie podinstruktora powiatowego lub dekanalnego, który udzieli odpowiednich instrukcyj.

Nadsyłanie sprawozdań do Komendy Związku. Przymominamy Zarządom S. M. P. oraz druhom Naczelnikom i druchnom Naczelniczkom by nadsyłali sprawozdania do Komendy Związku o ułożeniu programu i o innych poczynaniach Stow. w dziale W. F. Przyczem zwracamy uwagę, iż po każdych zawodach czy to organizowanych przez S. M. P. czy też przez inne organizacje w których jednak druchowie lub druchny brali udział, należy bezwzględnie w terminie nie później niż dwa tygodnie nadesłać szczegółowe sprawozdanie do Komendy Związku. Sprawozdanie takie winno być napisane przez Zarząd S. M. P. i opatrzone pieczęcią i podpisem Patrona lub Patronki. Sprawozdania te również muszą odpowiadać na następujące pytania: *kiedy i gdzie się odbyły zawody?* (podać dokładną datę i miejsce zawodów) *Kto je organizował? Ile osób, i z jakich organizacyj brało udział w zawodach? Ilu druhow lub Druchen z S. M. P. było reprezentowanych? Jaki był program zawodów?* (tu należy podać dokładnie jaki był ogólny program, oraz jakie były przeprowadzane konkurencje np. jakie biegi, skoki lub gry i t. p.) *Jakie były rozdane nagrody? Kto, jakie, i z jakim wynikiem zajął I, II, III, IV i V miejsca? Jakie miejsca zajęli druchowie lub druchny? Jakie zauważono przeszkody lub braki ze strony organizatorów zawodów? Kto ze starszego społeczeństwa lub władz administracyjnych był obecny na danych zawodach? Jakie nagrody zdobyli*

członkowie S. M. P., i jakie członkowie innych organizacji? Powyższe sprawozdania nadsyłać winne wszystkie S. M. P. pod rygorem organizacyjnym.

PLAN PRACY NA M-C CZERWIEC 1932 r.

I. DZIAŁ OGÓLNO - ORGANIZACYJNY.

1. Dwa posiedzenia Zarządu i dwa zebrania plenarne.
2. W końcu miesiąca uiścić składki członkowskie i prenumeratę za II-gi kwartał.
3. Sprawdzić czy opłacono składki i prenumeratę za I-szy kwartał, jeżeli nie, to sprawdzić dlaczego tak się stało.
4. Prezesi i Prezeski sprawdzą czy już dokonano „wiosennych porządków“:
  - a) czy w porządku jest biblioteka (katalog książek, wydawanie książek);
  - b) czy naczelnik przystąpił do organizowania gier sportowych;
  - c) czy skarbnik regularnie ściąga składki i czy porządnie prowadzi księgowość;
  - d) czy uporządkowano „Ognisko“.
4. Prezeski sprawdzą czy zostało wysłane do Związku sprawozdanie ze Święta Druchen.
5. Zarządy przystąpią do werbowania nowych członków.
6. Skontrolować plan pogadanek na okres letni.
7. Wypełnić w końcu miesiąca blankiet sprawozdania półrocznego.

II. DZIAŁ RELIGIJNY.

1. Zorganizować po wsiach nabożeństwa czerwcowe.
2. Jeśli się jeszcze nie odbyła, odbyć kwartalną wspólną spowiedź i Komunię św.
3. Zorganizować, jeśli jeszcze nie jest zorganizowane Kółko Eucharystyczne.

III. DZIAŁ KULTURALNO-OŚWIATOWY.

A. Kółko kulturalno-oświatowe.

1. Opracować pogadanki na zebrania plenarne:
  - a) „Wojna polsko-bolszewicka w roku 1920“,
  - b) „Ideologia SMP. w życiu codziennem członków SMP.“.
2. Opracować urozmaicenia na zloty i wycieczki.

B. Kółko misyjne.

1. Sprawdzi działalność za ubiegły kwartał.
2. Opracuje plan pracy na III-ci kwartał.

C. Kółko abstynenckie.

1. Wyśle imienną listę członków do Związku.
2. Opracuje plan pracy na III-ci kwartał (zrobić uwagę na propagandę idei abstynenckiej).

IV. DZIAŁ P. R.

1. Uskutecznić przerywkę buraków i marchwi na półkach konkursowych.
2. Sprawdzić, czy poustawiane są tabliczki na półkach konkursowych.
3. Utrzymywać czysto półka konkursowe — niszczyć chwasty i spółchniać glebę.
4. Polewać gnojówką kapustę, buraki, marchew po uprzednim przerwaniu tych ostatnich i należytem wyczyszczeniu spółchniaczem lub też motyczką półka od chwastów.
5. Dokonać pierwszą wspólną lustrację pól konkursowych — na czele przodowniczki lub przodownika w obecności patronatu i wystawić stopnie na kartkach inspekcyjnych, znajdujących się w końcu każdego dzienniczka konkursowego.
6. Uporządkować dzienniczki konkursowe.
7. Wysłać wtórne kartki z dzienniczków — do powiatowego instruktora S. M. P.
8. Zarządy S. M. P. wespół z przodowniczkami i przodownikami, przeprowadzą odprawę wszystkich uczestników konkursów rolniczych swego Stowarzyszenia.
9. Zorganizować wycieczkę dla zapoznania się z pracą prowadzoną przez sąsiednie S. M. P. w konkursach rolniczych.
10. Czytać broszurki konkursowe i inną pożądaną literaturę rolniczą w celu zdobycia wiedzy rolniczej.
11. Prowadzić na plenarnych zebraniach dyskusje i pogadanki na tematy konkursowe w P. R.
12. Zapoczątkować zakładanie kup kompostowych w gospodarstwie.

V. DZIAŁ W. F.

1. Przeprowadzić prace W. F. według programu na m-c maj.
2. Ponadto zorganizować sekcję pływacką.
3. Uporządkować teren wodny do pływania (gdzie są ku temu warunki).
4. Rozpocząć treningi pływackie.
5. Zorganizować wstępne zawody pływackie.
6. Brać czynny udział w powiatowych świętach W. F. i P. W.
7. Wysłać kandydatów(cki) na obozy i kursa W. F. przeprowadzane przez władze wojskowe.

Druchny naczelnicki i Druhowie naczelnicy!

Czy każdy z Was posiada już następujące wydawnictwa naszej krajowej Centrali w Poznaniu z dziedziny wychowania fizycznego:

Prawidła gier ruchowych

Wskazówki ogólne	0.70
Słowniczek wyrazów technicznych	0.25
Gry i zabawy	0.30
Kwadrant	0.25
Mniejsze gry . . . . . wyd I. 0.15, wyd. II	0.30
Palant	0.45
Pięstówka	0.25
Piłka koszykowa	0.35
Piłka nożna polska	0.60
Piłka siatkowa	0.25
Piłka procna	0.25
Pogoń	0.25
Tamburino	0.25
Walka narodów	0.25
Wybijanka	0.15

Lekka atletyka

Boisko	1.20
Skok wzwyż	1.50
Bieg 4 × 100 m.	0.45
Bieg na 100 m.	0.50

R ó ż n e

Ćwiczenia fizyczne w S. M. P.	1.90
Musztra	1.20
Kalina — 3 korowody dla dziewcząt	0.90

Wszystkie te wydawnictwa nabyć możecie w naszym Związku. Podstawowe broszurki zamówcie dla siebie i dla biblioteki SMP. Prawidła gier powinien posiadać każdy ćwiczący członek SMP. To Wam ułatwi pracę przy ćwiczeniach.

SKŁADNICA

ARCHIDIECEZJALNEGO INSTYTUTU

AKCJI KATOLICKIEJ

POLECA

wszelkie druki i pomoce organizacyjne,
niezbędne przy prowadzeniu
organizacji: księgi, legitymacje, druki,
pieczęcie i t. d.

POSIADA

wszystkie dzieła, traktujące o Akcji
Katolickiej i o poszczególnych orga-
nizacjach w skład Akcji Katolickiej
wchodzących.

WILNO, ULICA METROPOLITALNA 1

Telefon 7-83.

Konto P. K. O. 80.742.